

Wspomnienie... Adam Zagajewski - poeta poszukujący

21 marca 2021 r. zmarł znany poeta i eseista, wielokrotny kandydat Polki do Nagrody Nobla, Adam Zagajewski. Miał 75 lat. Warto przypomnieć, że, 21 czerwca 2010 r., był on gościem VII Spotkania z Literaturą w Opinogórze.

Adam Zagajewski przybył po raz pierwszy do tego „mystycznego miejsca”, jak określił Opinogórę, wraz z Markiem Zagańczykiem z redakcji „Zeszytów Literackich”. Był to dla poety czas szczególny, bo na kilka dni przed jego 65. urodzinami oraz tuż po ukazaniu się jego nowej poetyckiej książki „Wiersze wybrane”. Zaprezentował z niej kilkanaście wierszy. Były to utwory: „O mojej matce”, „Kuzyn Hannes”, „Komunikat”, „W cudzym pięknie”, „Moi mistrzowie”, „W encyklopedii znowu zabrakło miejsca dla Osipa Mandelsztama”, „Piosenka o cenzurze”, „Jesteście moim milczącym rodzeństwem”, „Oglądając Shoah w pokoju hotelowym w Ameryce”, „Nauczycielka dykcji w szkole teatralnej odchodzi na emeryturę”, „Senza flash”, „Moje ciotki”, „Elektryczna elegia”, „Teraz, kiedy straciłeś pamięć”.

Adam Zagajewski

Nowy tom „Wiersze wybrane” pozwala prześledzić zmiany poetyki Zagajewskiego – od wczesnych pełnych sprzeciwu utworów z czasów Nowej Fali, po refleksyjne i kunsztowne teksty z lat późniejszych. Po-

eta przestał być gniewnym bardem, odszedł od etyki ku estetyce, choć piękna nie stawia wyżej ponad prawdę. Zanurzył się w świecie kultury europejskiej i kontemplacji jej dziedzictwa. Twórczość Adama Zagajewskiego sięga też głęboko w tradycję i historię Polski oraz w głąb jego własnych korzeni – poeta często roztrząsa warianty własnego losu oraz swoich bliskich. Poezja Zagajewskiego jest bez morałów, bez puenty, bez maksymy – poeta podsuwa tylko czytelnikowi swoje spostrzeżenia poprzez bogaty, wieloznaczny język. Jest też wolna od gniewu i nienawiści, melancholia istnieje w niej obok radości. Niemal wszystko w świecie Zagajewskiego jest rozpołowione, podwójne – zarówno wiersze jak i eseje są hołdem złożonym wielości. Do stałych tematów poetyckich Zagajewskiego należy obecnie nieustanne kwestionowanie ról biograficzno-egzystencjalnych bohatera lirycznego wierszy, a także pochwała życia oglądanego w „jego zmienności, w jego falowaniu, w jego wieloznaczności”. Z jego poezji wynika, że bogactwa i dramatyzmu przydaje w życiu stosunek między dobrem i złem, wewnątrz i zewnątrz, te różniejszością i przeszłością, poezją i światem. Bardzo ważną rolę odgrywa też tajemnica wpisana w przeżywanie współczesności.

Po zaprezentowaniu swoich wierszy, ostatnie i sprzed lat, z nowej poetyckiej książki, odpowiedział na kilka pytań prowadzącej spotkanie pisarki Teresy Kaczorowskiej – zapis rozmowy dostępny oraz koncje Muzeum na Fb. Całość relacji ze spotkania w Opinogórze z Adamem Zagajewskim została opublikowana w „Ciechanowskich Zeszytach Literackich” nr 13/2011 oraz na stronie www.kaczorowska.com.

Teresa Kaczorowska

Adam Zagajewski, Teresa Kaczorowska oraz Roman F. Kochanowicz podczas VII Spotkania z Literaturą w Opinogórze 21 czerwca 2010 r.